

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lipca 2016 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku w Wydziale II Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Czaplińska

Protokolant: Zbigniew Szpanowski

przy udziale Prokuratora Aleksandry Nafalskiej

oraz A. Z. z Urzędu Kontroli Skarbowej w G.

po rozpoznaniu w dniach 18.11.2015 r., 11.01.2016 r., 14.04.2016 r., 14.07.2016 r. sprawy:

A. N., syna J. i A. z domu D.,

urodzonego (...) w W.

oskarżonego o to, że:

pełniąc w okresie od 09.11.2005 roku i nadal do dnia 02.06.2014 roku funkcję prezesa jednoosobowego zarządu spółki z o. o. (...) z siedzibą w G., ul. (...) i będąc z tego tytułu osobą odpowiedzialną za rzetelność i prawidłowość rozliczeń podatkowych spółki, uchylił się od opodatkowania spółki poprzez nieujawnienie przychodów z tytułu objęcia przez spółkę z o. o. (...) z dniem 22.04.2008 roku 570.000 udziałów o wartości nominalnej 57.000.000,00 zł w spółce z o. o. (...) z siedzibą w K. w zamian za wkład niepieniężny i nie złożył do Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. w ustawowym terminie do końca trzeciego miesiąca roku następnego zeznania o wysokości dochodu (straty) osiągniętej w roku podatkowym 2008 (CIT – 8) oraz nie wpłacił w tym samym terminie podatku należnego od spółki z o. o. (...), przez co uszczuplił podatek dochodowy od osób prawnych za 2008 rok w kwocie 10.830.000,00 zł, stanowiącej wielką wartość,

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 54 § 1 k. k. s. w zw. z art. 9 § 3 k. k. s.

I. oskarżonego A. N. uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, czyn ten kwalifikuje jako przestępstwo skarbowe z art. 54 § 1 k. k. s. w zw. z art. 9 § 3 k. k. s. i za to przy zastosowaniu art. 37 § 1 pkt 1 k. k. s. w zw. z art. 38 § 2 pkt 1 k. k. s. na podstawie art. 54 § 1 k. k. s. w zw. z art. 9 § 3 k. k. s. w zw. z art. 27 § 1 k. k. s. w zw. z art. 28 § 1 i 2 k. k. s. w zw. z art. 23 § 1 i 3 k. k. s. skazuje go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 500 (pięciuset) stawek dziennych po 200 (dwieście) złotych każda;

II. na podstawie art. 20 § 2 k. k. s. w zw. z art. 69 § 1 i 2 k. k. w zw. z art. 70 § 1 k. k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres 3 (trzech) lat tytułem próby;

III. na podstawie art. 41 § 2 k. k. s. w zw. z art. 41 § 4 pkt 1 k. k. s. określa obowiązek uiszczenia przez oskarżonego uszczuplonej należności publicznoprawnej w kwocie 10.830.000,00 (dziesięć milionów osiemset trzydzieści tysięcy) złotych w terminie 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy od uprawomocnienia wyroku;

IV. na podstawie art. 22 § 2 pkt 5 k. k. s. orzeka wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu zajmowania stanowisk w organach zarządczych i nadzorczych w spółkach prawa handlowego na okres 3 (trzech) lat;

V. na podstawie art. 163 k. k. s. w zw. z art. 24 § 1 k. k. s. za karę grzywny orzeczoną wobec oskarżonego w punkcie I. sentencji wyroku czyni w całości odpowiedzialnym posiłkowo (...) spółka z o. o. z siedzibą w G., ul. (...);

VI. na podstawie art. 626 § 1 k. p. k., art. 627 k. p. k. w zw. z art. 113 § 1 k. k. s. oraz art. 1, art. 3 ust. 1, art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. z 1983 r., nr 49, poz. 223 z późniejszymi zmianami) zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 11.111,75 złotych, w tym wymierza mu opłatę w kwocie 10.000 złotych.

Sygn. akt: II K 894/15

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) sp. z o.o. została utworzona w 2005 roku. Podmiot ten prowadzi działalność gospodarczą m.in. z zakresu obsługi nieruchomości, pośrednictwa finansowego i budownictwa. Jako adres siedziby spółki wskazano ul. (...) w G.. Organem uprawnionym do reprezentowania spółki jest jednoosobowy zarząd. Od dnia powstania spółki, funkcję prezesa zarządu pełni A. N..

W roku 2008 (...) sp. z o.o. nie korzystała z usług biura rachunkowego. Spółka nie wskazała organom podatkowym osoby odpowiedzialnej za terminową wpłatę podatku w jej imieniu. Wykonując obowiązki prezesa zarządu A. N. interesował się bieżącymi sprawami spółki i decydował o jej sprawach finansowych. Oskarżony osobiście podpisywał umowy, składał za spółkę oświadczenia, deklaracje podatkowe oraz sprawozdania finansowe.

Dowód: deklaracje VAT-7 za rok 2008 – k. 34-45v; umowa spółki – k. 79-82; oświadczenie o pokryciu kapitału zakładowego – k. 85; umowa poręczenia – k. 87-91; wnioski o wykreślenie wpisu w księdze wieczystej – k. 94; umowa przeniesienia własności nieruchomości – k. 97-98v, 142-143v; sprawozdania finansowe – k. 144-152, 155-159v; protokoły ze zwyczajnego zgromadzenia wspólników – k. 153-153v, 160; odpis pełny KRS – k. 197-198v; informacja z Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. – k.408

Na mocy umowy z dnia 10 grudnia 2007 roku, (...) sp. z o. o. przeniosła na rzecz (...) sp. z o. o. prawo użytkowania wieczystego nieruchomości położonej przy ul. (...) w S.. Przeniesione prawo stanowiło wkład niepieniężny, który zgodnie z umową miał zostać przeznaczony na pokrycie przez (...) sp. z o.o. 570.000 akcji o nominalnej wartości 57.000.000 w podwyższonym kapitale zakładowym (...) sp. z o.o. Objęcie wymienionych akcji przez (...) sp. z o.o. zostało ujawnione w Krajowym Rejestrze Sądowym dnia 22 kwietnia 2008 roku.

Dowód: umowa przeniesienia własności nieruchomości – k. 97-98v; odpis pełny (...) sp. z o.o. – k. 194-195v

(...) sp. z o. o. nie złożyła sprawozdania finansowego za rok 2008 oraz zeznania CIT-8 o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym 2008, a także nie wpłaciła na rachunek bankowy Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. kwoty 10.830.000 złotych tytułem podatku dochodowego z tytułu objęcia akcji w (...) sp. z o.o. W sprawozdaniu finansowym za rok 2009 (...) sp. z o.o. ujawniła posiadanie akcji o wartości 57.050.000 złotych.

Dowód : informacja z Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. – k. 29

Na mocy postanowienia Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w G. z dnia 6 lutego 2013 roku wszczęta została kontrola w zakresie deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku osobowego od osób prawnych przez (...) sp. z o.o. za rok 2008. W trakcie kontroli spółka nie przedstawiła żadnej dokumentacji księgowej za rok 2008. W związku z poczynionymi ustaleniami, decyzją z dnia 10 marca 2014 roku Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w G. określił zobowiązanie podatkowe dla (...) sp. z o. o. za rok 2008 na kwotę 10.830.000 złotych. Decyzja ta jest prawomocna.

Dowód: protokół kontroli podatkowej – k. 1-9v; postanowienie o wszczęciu postępowania kontrolnego – k. 16; pismo Dyrektora Izby Skarbowej w G. – k.436; postanowienie Dyrektora Izby Skarbowej w G. z dnia 12 listopada 2015 roku – k. 437-438

W toku postępowania przygotowawczego oskarżony A. N. został poddany badaniu przez dwóch biegłych lekarzy psychiatrów. W wydanej opinii biegli zgodnie stwierdzili, że oskarżony A. N. nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo. Biegli rozpoznali u niego obniżenie funkcjonowania poznawczego do poziomu otępienia stopnia łagodnego. Brak było podstaw do przyjęcia, by w chwili popełnienia czynu działał on w stanie ostrych zaburzeń psychotycznych czy jakościowych zaburzeń świadomości. W 2014 roku stwierdzono u oskarżonego cechy uszkodzenia centralnego układu nerwowego. Tym niemniej w latach 2008-2009 funkcjonował on prawidłowo. Nie ujawniał wówczas cech zespołu otępiennego. W momencie popełnienia czynu A. N. nie miał zniesionej ani w znacznym stopniu ograniczonej zdolności do rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem.

Dowód: opinia sądowo-psychiatryczna – k. 363-367

Przesłuchiwany dnia 2 marca 2015 roku w postępowaniu przygotowawczym, a także na rozprawie dnia 18 listopada 2015 roku, oskarżony A. N. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień.

wyjaśnienia oskarżonego A. N. – k. 295, 425

A. N. był sześciokrotnie karany za przestępstwa z ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Dowód: dane o karalności – k. 481-483; odpisy wyroków – k. 202-203, 204, 207-208, 209, 212, 216-216v, 224-225

Sąd zważył, co następuje:

Dokonując ustaleń faktycznych w sprawie Sąd oparł się na treści zebranych dokumentów urzędowych i prywatnych oraz opinii biegłych z zakresu psychiatrii.

Sąd dał wiarę dokumentom urzędowym przywołanym w ustaleniach faktycznych, gdyż zostały one sporządzone przez uprawnione do tego osoby, w zakresie ich kompetencji i w prawem przepisanej formie. Ich autentyczność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Stanowią one obiektywne dowody zaświadczonych nimi okoliczności. Są one przejrzyste. Sąd nie znalazł żadnych podstaw dla podważenia ich wartości dowodowej.

Brak było również podstaw do podważenia wartości dowodowej ujawnionych dokumentów prywatnych, wśród których szczególnie znaczenie miała umowa przeniesienia własności nieruchomości (k. 97-98v). Dokumenty te również nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Poczynieniu ustaleń faktycznych nie posłużyły zeznania świadków E. L. (k. 257, 448-449) i J. P. (k. 351, 449), które dotyczyły jedynie kwestii miejsca faktycznego wykonywania działalności przez (...) sp. z o.o.

Sąd oparł swe ustalenia na treści opinii biegłych z zakresu psychiatrii. Została ona bowiem wydana przez osoby posiadające niezbędne kwalifikacje i doświadczenie zawodowe we wskazanej dziedzinie nauki. W zakresie treści jest przejrzysta, spójna i pełna. Formułuje jednoznaczne odpowiedzi na pytania postawione w postanowieniu o dopuszczeniu tego dowodu. Brak jest również wątpliwości co do bezstronności biegłych.

Ustalony stan faktyczny stanowi podstawę do przypisania A. N. czynu z art. 54 § 1 k. k. s. w zw. za art. 9 § 3 k. k. s., zarzucanego mu w akcie oskarżenia. Postępowanie dowodowe wykazało, że dnia 22 kwietnia 2008 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym ujawniono fakt podwyższenia kapitału zakładowego (...) sp. z o. o. do 57.050.000 złotych, co nastąpiło na skutek objęcia przez (...) sp. z o. o. 570.000 akcji o wartości nominalnej 57.000.000 złotych. Mimo to, (...) sp. z o.o. nie złożyła w ustawowym terminie, tj. do końca marca 2009 roku, deklaracji o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku 2008 oraz nie wpłaciła w tym terminie podatku wynoszącego 19% osiągniętego

dochodu, tj. kwoty 10.830.000 złotych. W ten sposób doszło do uszczuplenia należności publicznoprawnej, której spółka nie uiszczała do momentu wydania wyroku.

Jak wynika z informacji uzyskanej z Izby Skarbowej w G., wbrew stanowisku obrońcy, decyzja określająca zobowiązanie podatkowe (...) sp. z o. o. za 2008 rok jest prawomocna, gdyż odwołanie od tej decyzji zostało wniesione z uchybieniem terminu (k. 436). Do momentu wydania wyroku prawomocność decyzji nie została wzruszona, gdyż postępowanie w przedmiocie skargi na postanowienie o stwierdzeniu uchybienia terminu (k. 427-429, 444-446) jest obecnie w toku. Tym niemniej, jasne jest, że nawet uchylenie tego postanowienia nie stanowiłoby przeszkody dla wydania wyroku w niniejszej sprawie. Zgodnie z art. 8 § 1 k. p. k., Sąd rozstrzyga zagadnienia prawne i faktyczne samodzielnie. W ocenie Sądu, zebrany materiał dowodowy jest wystarczający dla stwierdzenia zarówno faktu uszczuplenia należności publicznoprawnej przez (...) sp. z o.o., jak i winy A. N. w tym zakresie.

Przepis art. 9 § 3 k. k. s. pozwala na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej osoby, która pełniła określoną funkcję na rzecz podmiotu zbiorowego, ponoszącego odpowiedzialność podatkową, tj. zajmowała się sprawami gospodarczymi, a w szczególności sprawami finansowymi tego podmiotu – nawet, jeśli osoba ta nie wypełniła osobiście znamion przestępstwa skarbowego. A. N., będąc prezesem zarządu, pełnił taką funkcję w (...) sp. z o. o. Przy czym przedmiotowe postępowanie wykazało, że rola oskarżonego w zarządzaniu przedsiębiorstwem nie była czysto formalna, gdyż faktycznie podejmował on decyzje w kwestiach finansowych spółki, a w szczególności zawierał umowy za spółkę, składał deklaracje podatkowe oraz sprawozdania finansowe. Zatem nawet jeśli rozliczeniami finansowymi na rzecz (...) sp. z o.o. zajmowała się faktycznie inna osoba (czego w toku postępowania nie ustalono), możliwe było pociągnięcie A. N. do odpowiedzialności karnoskarbowej za wymieniony wyżej czyn. Należy zauważyć, że oskarżony nie korzystał z usług biura rachunkowego, ani nie zgłosił żadnego innego podmiotu jako odpowiedzialnego za terminowe obliczenie i wpłacenie podatku za (...) sp. z o. o.

W czasie popełnienia przez oskarżonego przypisanego mu czynu, nie zachodziła żadna okoliczność wyłączająca jego kryminalną bezprawność. Nie zachodziły również żadne okoliczności wyłączające winę oskarżonego. Nie był on w szczególności ograniczony w możliwości rozpoznania znaczenia i konsekwencji swoich czynów przez chorobę psychiczną, niedorozwój umysłowy lub czasowe zaburzenie czynności psychicznych. A. N. jest i już w trakcie popełnienia czynu był osobą dorosłą. W inkryminowanym czasie nie zaszła także czasowa niepoczytalność oskarżonego. Jak ustalili biegli z zakresu psychiatrii, w momencie popełnienia czynu oskarżony funkcjonował prawidłowo i nie zdradzał objawów związanych z uszkodzeniem centralnego układu nerwowego.

Stopień szkodliwości społecznej czynu A. N. należy określić jako wysoki. Zebrane dowody pozwalają przyjąć, że oskarżony dopuścił się go z premedytacją – jako osoba wchodząca w skład organów zarządzających różnych spółek miał wiedzę na temat prawnych aspektów funkcjonowania tego typu podmiotów, w tym podatkowych skutków nabycia akcji. Mimo to, w roku 2009 nie złożył deklaracji podatkowej, choć fakt objęcia akcji został ujawniony w dokumentach księgowych spółki za rok 2008. Nadto, przyjętą przez Sąd ocenę uzasadnia względ na rozmiary uszczuplenia należności publicznoprawnej – należność publicznoprawna uszczuplona przez (...) sp. z o.o. stanowi kwotę wielkiej wartości, gdyż (niemal dziesięciokrotnie) przekracza ona tysiącokrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w czasie popełnienia czynu (1.276 złotych).

Sąd stwierdził, iż w przedmiotowej sprawie zachodziły przesłanki do wydania wyroku skazującego. W punkcie I. sentencji wyroku Sąd wymierzył oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 500 stawek dziennych grzywny po 200 złotych każda.

Na niekorzyść A. N. przemawiają okoliczności wpływające na ocenę szkodliwości społecznej czynów (opisane wyżej), tj. względ na postać zamiaru i rozmiar spowodowanych uszczupleń publicznoprawnych. Za okoliczność obciążającą należy uznać także wielokrotną uprzednią karalność oskarżonego.

Sąd nie dopatrywał się okoliczności łagodzących, przemawiających na korzyść oskarżonego, aczkolwiek miał na uwadze jego wiek i aktualny stan zdrowia.

Ustalając wysokość stawki dziennej grzywny, Sąd wziął pod uwagę z jednej strony stan majątkowy oskarżonego (m. in. stały dochód w postaci emerytury oraz posiadany udział we współwłasności domu w S.), z drugiej zaś strony obecny stan zdrowia A. N..

Mając na uwadze całokształt okoliczności obciążających, a zwłaszcza wysoki stopień szkodliwości społecznej badanego czynu (w tym wielkie rozmiary uszczuplenia podatkowego), orzeczonych kar nie sposób uznać za nadmiernie surowe, zwłaszcza że Sąd mógł orzec maksymalnie kary do 5 lat pozbawienia wolności oraz 720 stawek dziennych grzywny po 24.668 złotych (tj. 17.760.960 złotych).

Sąd uznał, iż orzeczenie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (punkt II. sentencji wyroku) będzie wystarczające dla osiągnięcia celów kary. Wprawdzie oskarżony był w przeszłości wielokrotnie karany, to jednak przypisane mu dotąd czyny godziły w inne dobra prawne, a ich szkodliwość społeczna nie jawi się jako znaczna. W ocenie Sądu, całokształt okoliczności dotyczących osoby oskarżonego pozwala żywić nadzieję, że A. N. nie popełni ponownie przestępstwa. Nałożenie realnych dolegliwości w postaci relatywnie surowej kary grzywny oraz zakazu zajmowania stanowisk w organach zarządczych i nadzorczych spółek prawa handlowego, powinno zapobiec wystąpieniu w jego świadomości poczucia bezkarności. Nadto, za warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności przemawiały warunki osobiste oskarżonego (obecny stan zdrowia).

W punkcie III. sentencji wyroku Sąd zobowiązał oskarżonego A. N. do uiszczenia uszczuplonej należności publicznoprawnej. Wobec warunkowego zawieszenia orzeczonej kary pozbawienia wolności orzeczenie to miało charakter obligatoryjny.

Jak już zasygnalizowano wyżej, w punkcie IV. sentencji wyroku Sąd orzekł wobec oskarżonego zakaz zajmowania stanowisk w organach zarządczych i nadzorczych spółek prawa handlowego na okres lat 3. Orzekając w tym zakresie Sąd kierował się przede wszystkim względami wychowawczymi.

Z uwagi na to, że w związku z czynem (...) sp. z o. o. odniosła korzyść majątkową, w punkcie V. wyroku Sąd uczynił tę spółkę posiłkowo odpowiedzialną za orzeczoną karę grzywny.

Sąd uznał, iż zasadne będzie zasądzenie od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kosztów procesu związanych z jego sprawą, w tym wymierzenie mu stosownej opłaty (punkt VI sentencji. wyroku), albowiem swoim zachowaniem przyczynił się on do ich powstania.